

# Τομή Ημιεπιπέδων

Γραμμικός Προγραμματισμός

Εφαρμογή: Βιομηχανική Παραγωγή  
με Μήτρες



# Το Πρόβλημα της Χύτευσης

Για δεδομένο αντικείμενο υπάρχει μήτρα από την οποία μπορεί να αποκολληθεί;



Το αντικείμενο δεν μπορεί να αποκολληθεί

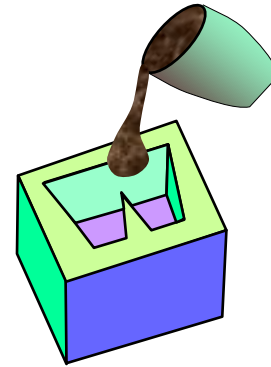


Το αντικείμενο μπορεί να αποκολληθεί

## Υποθέσεις

- ✱ Το αντικείμενο είναι πολυεδρικό
- ✱ Η μήτρα αποτελείται από ένα τμήμα μόνο
  - Δεν μπορούμε να κατασκευάσουμε σφαίρες με μήτρες από ένα τμήμα.
- ✱ Το αντικείμενο θα πρέπει να αποκολλάται με μία κίνηση μετατόπισης.
  - Οι βίδες δεν μπορούν να αποκολληθούν με μία απλή κίνηση μετατόπισης.

# Χύτευση



Πώς επιλέγουμε τον προσανατολισμό;

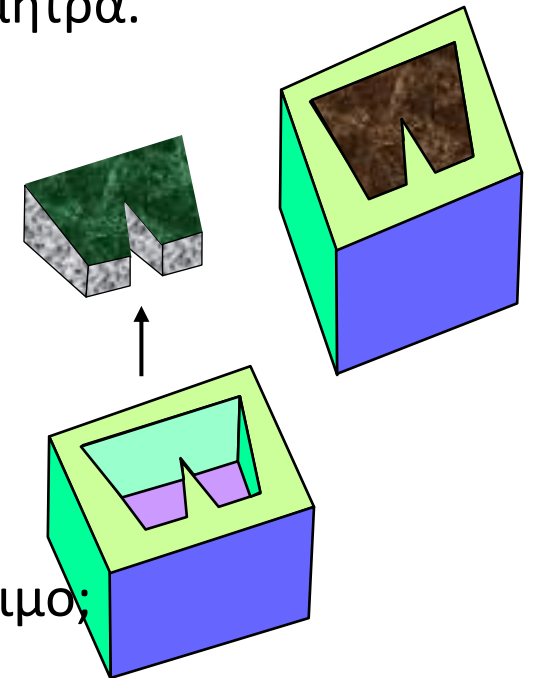
✱ Το αντικείμενο έχει μία οριζόντια *άνω έδρα*, που είναι και η μοναδική που δεν είναι σε επαφή με τη μήτρα.

✱ # πιθανών προσανατολισμών = # εδρών

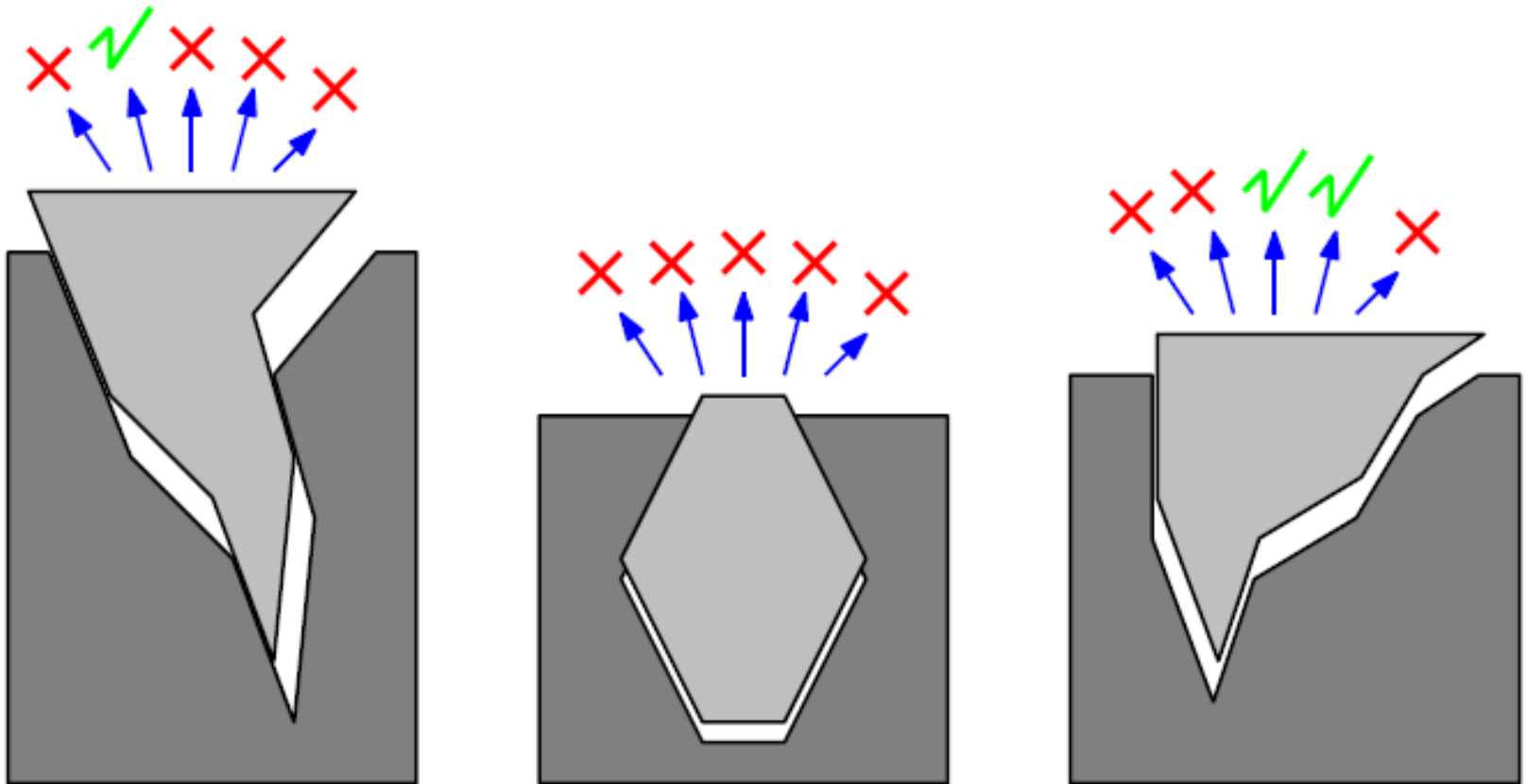
Ένα αντικείμενο είναι *χυτεύσιμο* αν μπορεί να αποκολληθεί από τη μήτρα του για κάποιον προσανατολισμό.

Πώς βρίσκουμε αν ένα αντικείμενο είναι χυτεύσιμο;

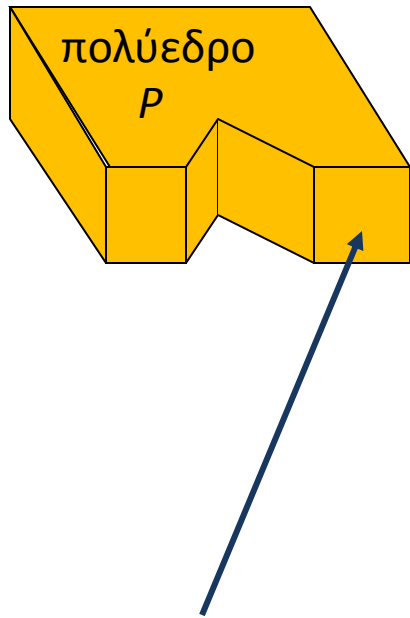
Για κάθε προσανατολισμό, βρίσκουμε αν υπάρχει κατεύθυνση κατά την οποία μπορεί το αντικείμενο να αποκολληθεί.



# Χυτευσιμότητα



# Πιο Τυπικά...



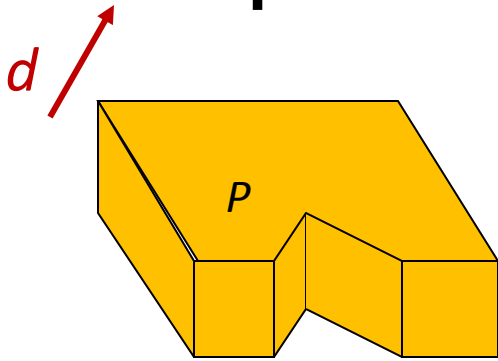
- ✱ Η μήτρα είναι ένας ορθογώνιος όγκος με μία κοιλότητα που ταιριάζει ακριβώς στο  $P$ .
- ✱ Η άνω έδρα της μήτρας αντιστοιχεί στο  $xy$ -επίπεδο.
- ✱ Η άνω έδρα του πολυέδρου είναι επίσης στο  $xy$ -επίπεδο.

**Συνήθης έδρα  $f$ :** μία έδρα του πολυέδρου διαφορετική της άνω έδρας του.

$F$  : η έδρα της μήτρας που αντιστοιχεί στην  $f$  του πολυέδρου.

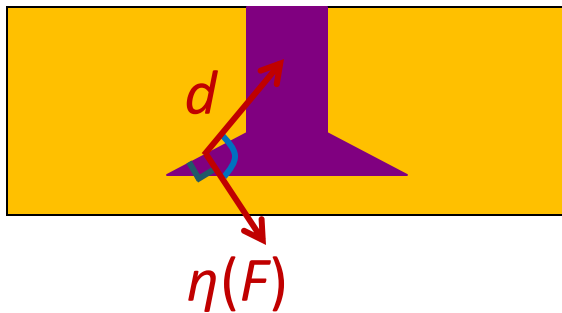
**Πρόβλημα:** Υπάρχει κατεύθυνση  $d$  (**διάνυσμα**) έτσι ώστε το  $P$  να μπορεί να μετατοπιστεί χωρίς σύγκρουση με τη μήτρα;

# Αναγκαία Συνθήκη για Αποκόλληση



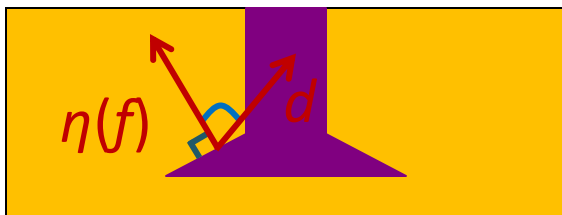
Το  $d$  έχει θετική  $z$  συνιστώσα (ανοδική πορεία)

Η μετατόπιση της έδρας  $f$  μπορεί μόνο να ολισθήσει στην αντίστοιχη έδρα  $F$  της μήτρας.



$\Rightarrow$  η  $F$  εμποδίζει τη μετατόπιση αν το  $d$  δημιουργεί μία γωνία  $> \pi/2$  με την εξωφερή της κάθετο  $\eta(F)$ .

$\Rightarrow$  η  $d$  πρέπει να έχει γωνία  $> \pi/2$  με την εξωφερή κάθετο κάθε έδρας του  $P$  για να είναι επιτυχής η μετατόπιση.



# Είναι Ικανή και Αναγκαία Συνθήκη

Θεώρημα: Το  $P$  μπορεί να αποκολληθεί από τη μήτρα του μέσω μίας μετατόπισης κατά τη διεύθυνση  $d$  αν και μόνο αν το  $d$  σχηματίζει γωνία  $\geq \pi/2$  με την εξωτερική κάθετο κάθε συνήθους έδρας του  $P$ .

# Αν Κάνουμε Πολλές Μετατοπίσεις;

Έστω ένα πολύεδρο που αποκολλάται μετά από μία ακολουθία μετατοπίσεων.

⇒ Υπάρχει τουλάχιστον μία κατεύθυνση  $d$  με γωνία  $\geq \pi/2$  με την εξωφερής κάθετο κάθε συνήθους έδρας του πολυέδρου.

⇒ Άρα είναι αποκολλήσιμο κατά την κατεύθυνση  $d$ .

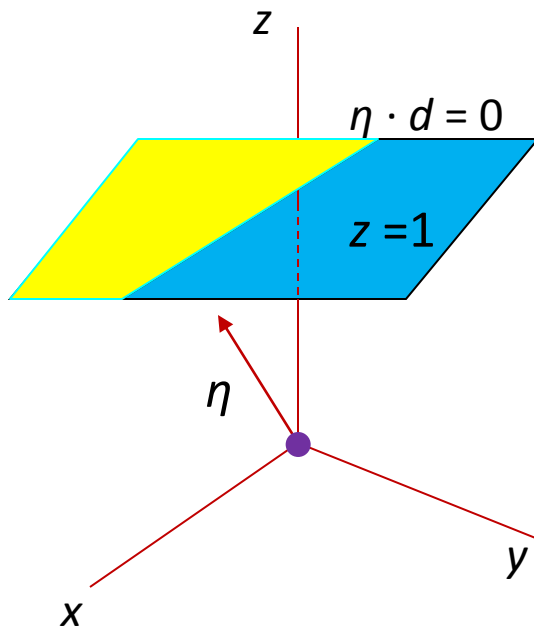
Επομένως, πολλαπλές μετατοπίσεις δεν βοηθάνε.



# Γεωμετρική Ερμηνεία

Έστω  $d = (d_x, d_y, 1)$

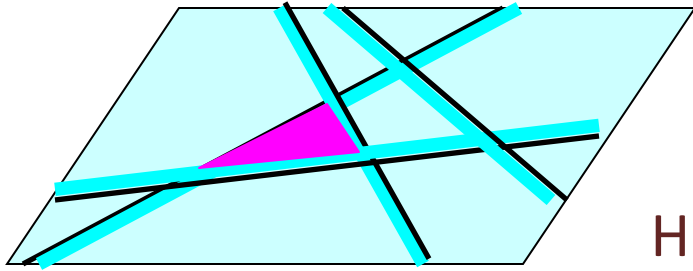
Έστω  $\eta = (\eta_x, \eta_y, \eta_z)$  το εξωφερές κάθετο διάνυσμα μίας έδρας. Τότε:



$$\eta_x d_x + \eta_y d_y + \eta_z \leq 0$$

- μία επιφάνεια στη μία πλευρά της γραμμής  $\eta \cdot d = 0$  στο επίπεδο  $z = 1$ .
- όταν η έδρα του  $P$  είναι οριζόντια (π.χ.  $\eta_x = 0$  και  $\eta_y = 0$ ) τότε ο περιορισμός είναι πάντα αληθής για όλα τα  $d$  ή πάντα ψευδής

# Το Γεωμετρικό Πρόβλημα



Κάθε μη οριζόντια έδρα ορίζει ένα κλειστό ημιεπίπεδο του επιπέδου  $z = 1$ .

Η *τομή* όλων αυτών των ημιεπιπέδων είναι το σύνολο των σημείων που αντιστοιχούν σε κατευθύνσεις κατά τις οποίες το πολύεδρο μπορεί να αποκολληθεί.

**Πρόβλημα:** Δοθέντων ημιεπιπέδων στο 2D, να βρεθεί η τομή τους.

Έλεγχος χητευσιμότητας: Ελέγχουμε όλες τις έδρες ως άνω έδρες.

- ★ Αυτό μπορεί να γίνει σε αναμενόμενο  $O(n^2)$  χρόνο και  $O(n)$  χώρο.
- ★ Αν το  $P$  είναι χητεύσιμο, μία μήτρα και μία κατεύθυνση μετατόπισης μπορούν να υπολογιστούν στον ίδιο χρόνο.

# Τομή Ημιεπιπέδων

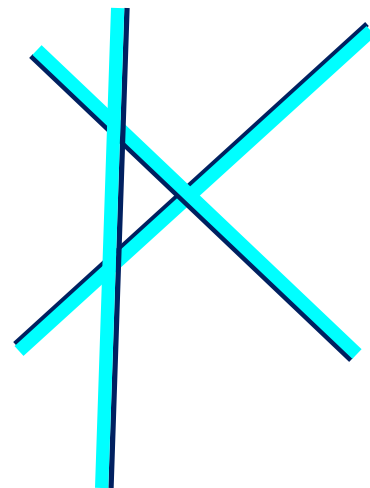
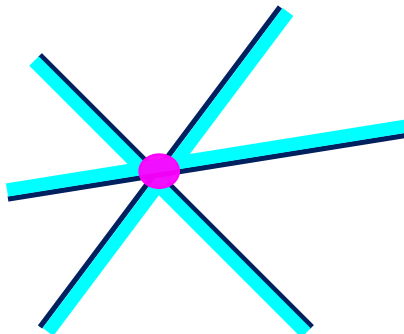
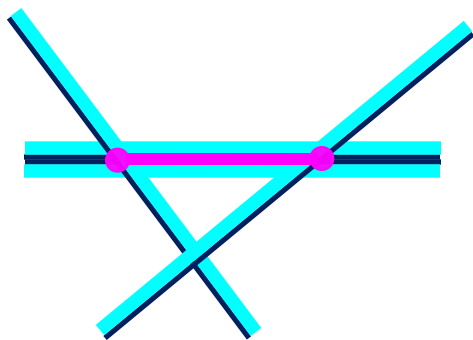
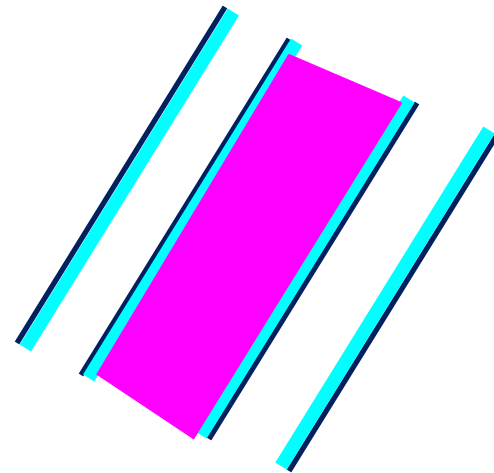
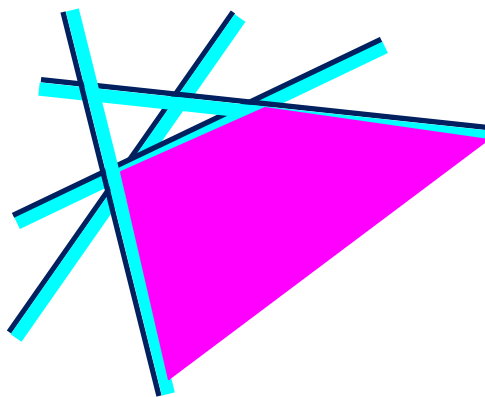
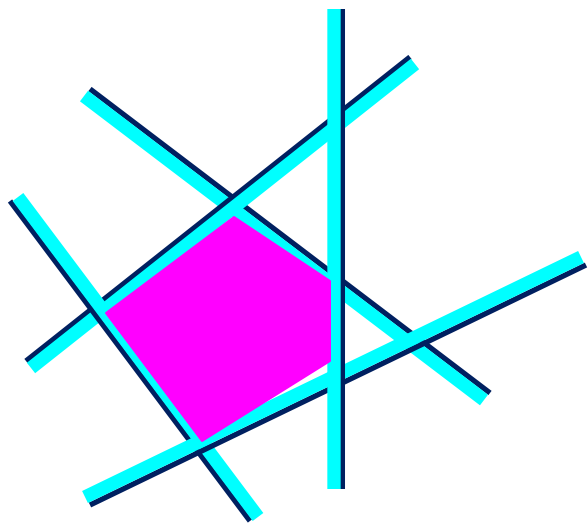
Δίνονται  $n$  ημιεπίπεδα (κυρτά σύνολα)

$$h_i : a_i x + b_i y \leq c_i, 1 \leq i \leq n$$

Η τομή τους είναι μία κυρτή περιοχή του επιπέδου.

- ✱ Κυρτή πολυγωνική περιοχή
- ✱ Το πολύ  $n$  ακμές
- ✱ Μπορεί να μην είναι φραγμένη
- ✱ Μπορεί να εκφυλίζεται σε γραμμή, ευθύγραμμο τμήμα, σημείο ή και το κενό σύνολο.

# Μερικές Περιπτώσεις



# Αλγόριθμος Διαίρει και Βασίλευε

**IntersectHalfplane( $H$ )**

**Input:** Ένα σύνολο  $H$  από  $n$  ημιεπίπεδα στο επίπεδο

**Output:** Η κυρτή πολυγωνική περιοχή  $C = \bigcap_{h \in H} h$

1. **Αν**  $|H| = 1$
2. **τότε**  $C \leftarrow$  το μοναδικό ημιεπίπεδο  $h \in H$
3. **αλλιώς** χωρίζουμε το  $H$  σε  $H_1$  και  $H_2$  μεγέθους  $\lceil n/2 \rceil$  και  $\lfloor n/2 \rfloor$ .
4.  $C_1 \leftarrow \text{IntersectHalfplane}(H_1)$
5.  $C_2 \leftarrow \text{IntersectHalfplane}(H_2)$
6.  $C \leftarrow \text{IntersectConvexRegion}(C_1, C_2)$

# Απόδοση

Έστω  $T(n)$  ο χρόνος για  $n$  ημιεπίπεδα.

## IntersectHalfplane( $H$ )

**Input:** Ένα σύνολο  $H$  από  $n$  ημιεπίπεδα στο επίπεδο

**Output:** Η κυρτή πολυγωνική περιοχή  $C = \bigcap_{h \in H} h$

1. Αν  $|H| = 1$
2. τότε  $C \leftarrow$  το μοναδικό ημιεπίπεδο  $h \in H$
3. αλλιώς χωρίζουμε το  $H$  σε  $H_1$  και  $H_2$  μεγέθους  $\lceil n/2 \rceil$  και  $\lfloor n/2 \rfloor$ .
4.  $C_1 \leftarrow \text{IntersectHalfplane}(H_1)$  //  $T(n/2)$
5.  $C_2 \leftarrow \text{IntersectHalfplane}(H_2)$  //  $T(n/2)$
6.  $C \leftarrow \text{IntersectConvexRegion}(C_1, C_2)$  //  $O(n \log n)$

$$T(n) = \begin{cases} O(1) & \text{αν } n = 1 \\ O(n \log n) + 2T(n/2) & \text{αν } n > 1. \end{cases} \Rightarrow T(n) = O(n \log^2 n)$$

# Βελτίωση

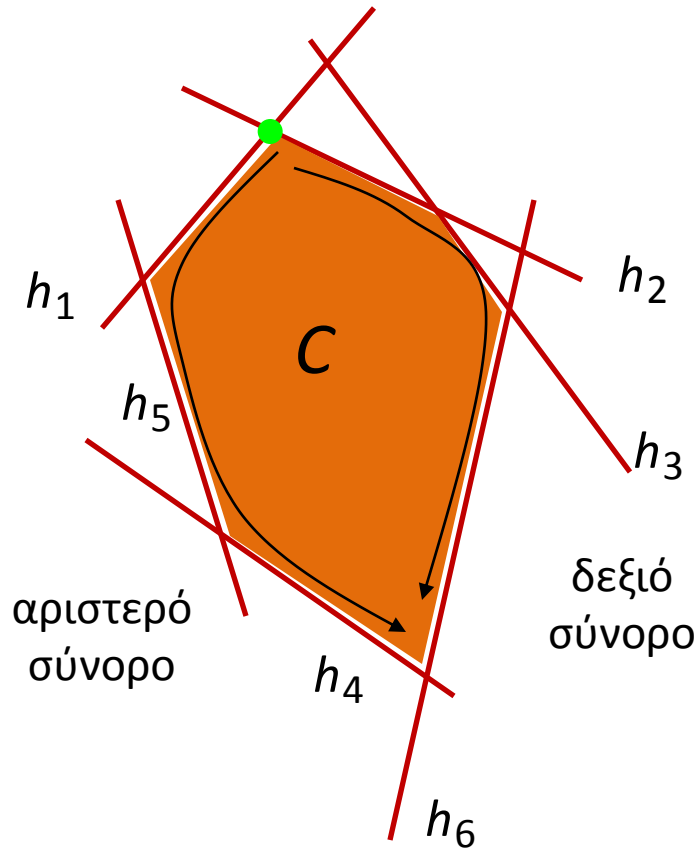
- ✱ Ο αλγόριθμος τομής κυρτών περιοχών (Κεφ. 2 ) είναι αρκετά γενικός και δεν εκμεταλλεύεται τις ιδιαιτερότητες του προβλήματος.
- ✱ Μπορούμε με κάποιο τρόπο να εκμεταλλευτούμε περισσότερο την κυρτότητα;

**Υπόθεση** (εκφυλισμοί):

Οι περιοχές των οποίων θέλουμε να υπολογίσουμε την τομή είναι δισδιάστατες.

Οι εκφυλισμένες περιπτώσεις είναι πιο απλές (αν είναι γραμμές ή σημεία).

# Αναπαράσταση Κυρτής Περιοχής



$$L(C) : h_1, h_5, h_4$$

$$R(C) : h_2, h_3, h_6$$

Το αριστερό και δεξιό σύνορο αποθηκεύονται ως ταξινομημένες λίστες ημιεπιπέδων κατά τη διάρκεια της διαπέρασης από πάνω προς τα κάτω.

Οι λίστες  $L$  και  $R$ .

Οι κορυφές μπορούν να υπολογιστούν ως τομές διαδοχικών οριοθετικών ευθειών.

Μία οριζόντια ακμή ανήκει στην  $L$  αν φράσσει το  $C$  από πάνω, αλλιώς ανήκει στην  $R$ .



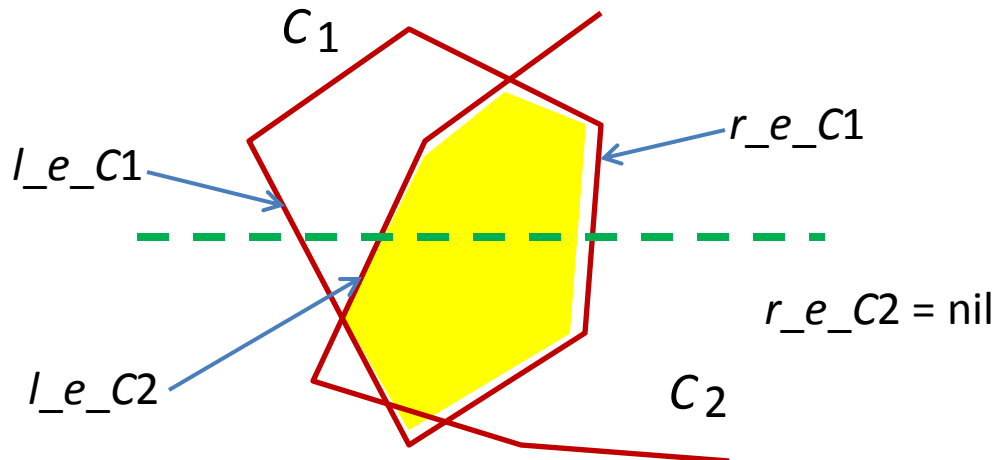
# Σάρωση Επιπέδου

Σαρώνουμε προς τα κάτω για να συγχωνεύσουμε δύο κυρτές περιοχές  $C_1$  και  $C_2$ .

- ✦ Το πολύ 4 ακμές τέμνουν τη γραμμή σάρωσης.

$l\_e\_C1, r\_e\_C1, l\_e\_C2, r\_e\_C2$

- ✦ Ο αντίστοιχος δείκτης είναι nil αν δεν υπάρχει τομή.



# Δεν Χρειάζεται Ουρά Συμβάντων

Η σάρωση ξεκινά στην τεταγμένη της υψηλότερης κορυφής των  $C_1$  και  $C_2$  συνόρων ή στο  $\infty$  αν κάποιο από αυτά έχει μία ακμή που εκτείνεται στο άπειρο προς τα πάνω.

Το επόμενο συμβάν:

Το υψηλότερο από τα κάτω άκρα των τεσσάρων ακμών που τέμνουν την γραμμή σάρωσης.  $O(1)$

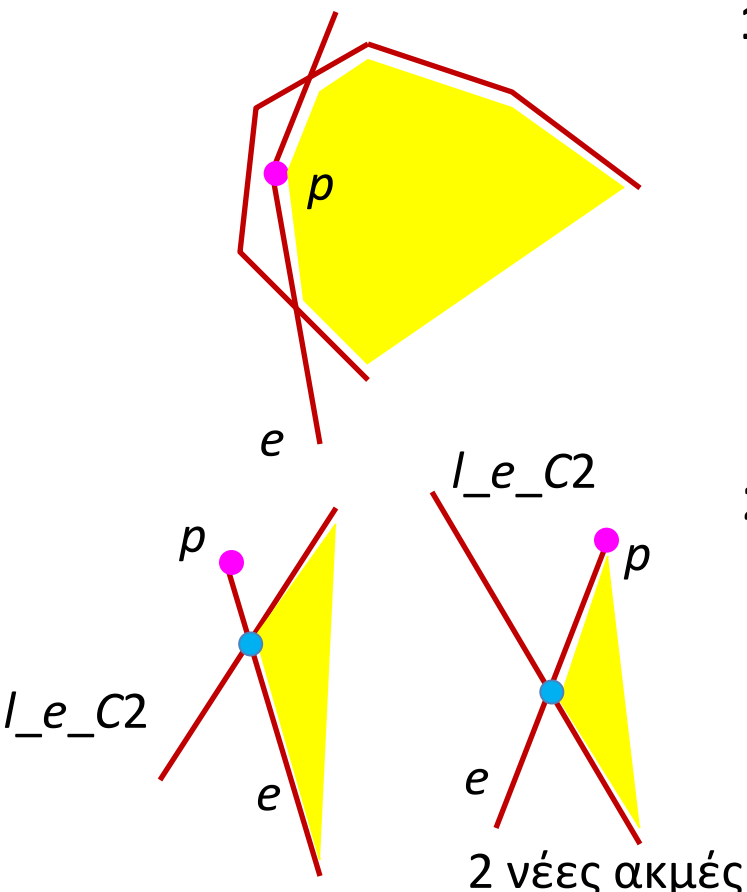
Για την νέα ακμή  $e$  μπορεί να ισχύουν τα εξής:

- ➔ 1. ανήκει στην  $C_1$  και στο αριστερό σύνορο
- 2. ανήκει στην  $C_1$  και στο δεξιό σύνορο
- 3. ανήκει στην  $C_2$  και στο αριστερό σύνορο
- 4. ανήκει στην  $C_2$  και στο δεξιό σύνορο

# Αριστερό Σύνορο του $C_1$ (1)

$p$ : άνω άκρο της  $e$ .

Κάνουμε 3 βήματα σε σχέση με τα  $e$  και  $p$  για την τομή  $C$ :



1. Το  $p$  κείται εντός του  $C_2$

$\Rightarrow$  το  $C$  έχει ακμή με το  $p$  ως άνω άκρο.

Καθορίζεται ελέγχοντας αν το  $p$  είναι μεταξύ των  $l_{e\_C2}$  και  $r_{e\_C2}$ .

Πρόσθεση του ημιεπιπέδου που περιέχει το  $e$  στο σύνορό του στη λίστα  $L(C)$ .

2. η  $e$  τέμνει την  $l_{e\_C2}$ .

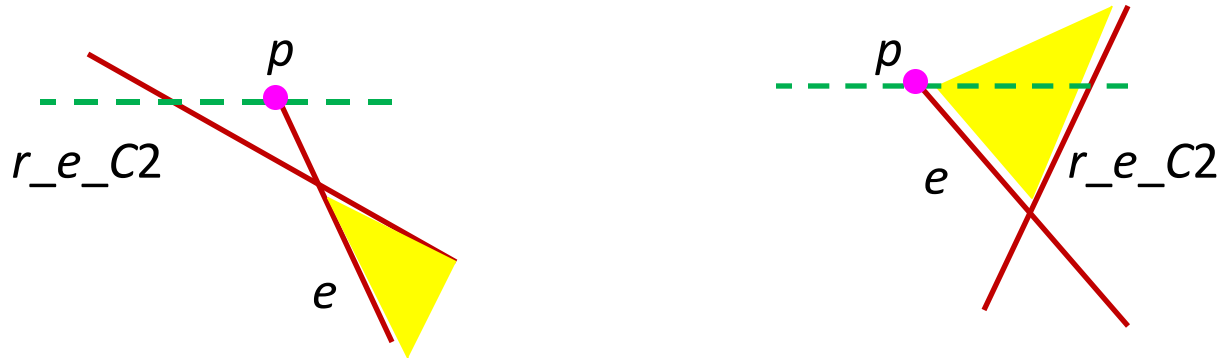
$\Rightarrow$  η τομή είναι κορυφή του  $C$ .

$\Rightarrow$  Η ακμή του  $C$  που ξεκινά από την τομή είτε είναι τμήμα της  $e$  ή της  $l_{e\_C2}$ .

Πρόσθεσε τις κατάλληλες ακμές στην λίστα  $L(C)$ .

# Αριστερό Σύνορο του $C_1$ (2)

3. η  $e$  τέμνει το  $r\_e\_C2$ .



⇒ Οι δύο ακμές συνεισφέρουν από μία ακμή στο  $C$  που ξεκινά από το σημείο τομής τους.

Περίπτωση 1. οι νέες ακμές ξεκινάνε από την τομή  
Προσθέτουμε το ημιεπίπεδο που ορίζει την  $e$  στην λίστα  $L$   
και το ημιεπίπεδο που ορίζει την  $r\_e\_C2$  στην λίστα  $R$ .

Περίπτωση 2. οι νέες ακμές τελειώνουν στην τομή  
Δεν κάνουμε τίποτα αφού αυτές οι ακμές έχουν ήδη  
ανακαλυφθεί από άλλες περιπτώσεις.

# Απόδοση

Απαιτείται  $O(1)$  χρόνος για το χειρισμό κάθε ακμής.

Η τομή δύο κυρτών πολυγωνικών περιοχών απαιτεί  $O(n)$  χρόνο.

Αναδρομή:

$$T(n) = \begin{cases} O(1) & \text{αν } n = 1 \\ O(n) + 2T(n/2) & \text{αν } n > 1. \end{cases}$$

$$\Rightarrow T(n) = O(n \log n)$$

**Θεώρημα:** Η τομή  $n$  ημιεπιπέδων στο επίπεδο μπορεί να υπολογισθεί σε  $O(n \log n)$  χρόνο και  $O(n)$  χώρο.

# Μπορούμε Καλύτερα;

- Όχι αν θέλουμε να βρούμε όλες τις κατευθύνσεις (αντίστοιχο με πρόβλημα ταξινόμησης)
- Ναι, αν ψάχνουμε ένα σημείο μόνο (μία κατεύθυνση)

# *Τυχαιοκρατικός Αυξητικός Αλγόριθμος*

# Το Πρόβλημα Γραμμικής Βελτιστοποίησης

μεγιστοποίηση  $c_1x_1 + c_2x_2 + \dots + c_dx_d$

υπό τους περιορισμούς:

$$a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1d}x_d \leq b_1$$

$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2d}x_d \leq b_2$$

⋮

$$a_{n1}x_1 + a_{n2}x_2 + \dots + a_{nd}x_d \leq b_n$$

Γραμμικό πρόγραμμα διάστασης  $d$



# Δύο Διαστάσεις

μεγιστοποίηση  $x_1 + 8x_2$

υπό τις προϋποθέσεις:

$$(1) \quad x_1 \geq 3$$

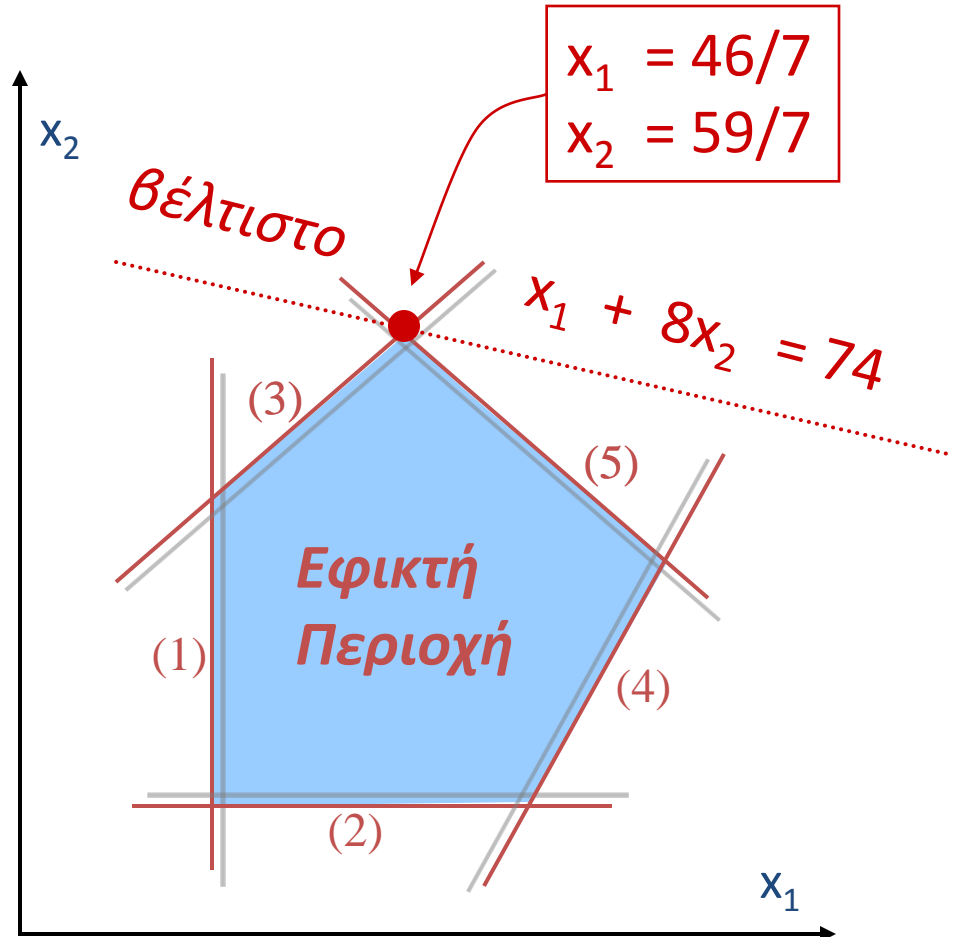
$$(2) \quad x_2 \geq 2$$

$$(3) \quad -3x_1 + 4x_2 \leq 14$$

$$(4) \quad 4x_1 - 3x_2 \leq 25$$

$$(5) \quad x_1 + x_2 \leq 15$$

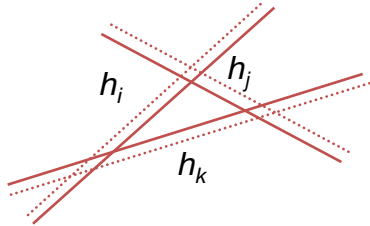
*Βέλτιστοι  
βασικοί  
περιορισμοί*



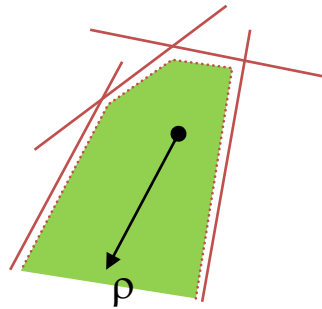
# Αυξητικός Αλγόριθμος

**Μέθοδος:** Αυξητική πρόσθεση προϋπόθεσης διατηρώντας την τρέχουσα βέλτιστη κορυφή.

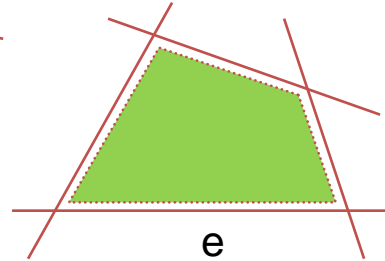
Δυνατές Περιπτώσεις:



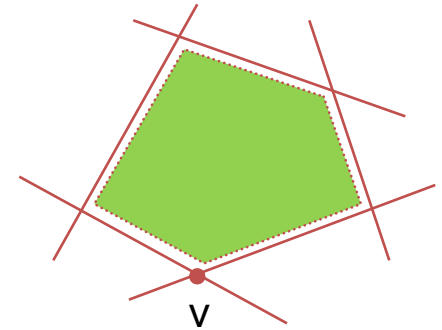
Ανέφικτο



Μη φραγμένη



Δεν υπάρχει  
μοναδικό βέλτιστο



Μοναδικό Βέλτιστο

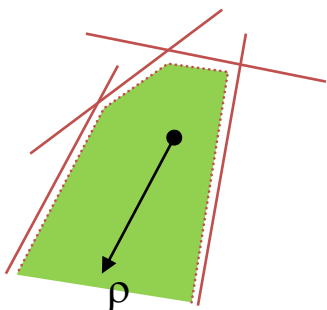
**Είσοδος:**  $(H, c)$ ,  $H = \{h_1, h_2, \dots, h_n\}$   $n$  ημιεπίεδα,  
 $c$  = διάνυσμα αποτιμητικής συνάρτησης

**Έξοδος:** Μη εφικτό:  $(i, j, k)$ , ή  
μη-φραγμένο:  $\rho$ , ή  
βέλτιστο:  $v = \operatorname{argmax}_x \{c^T x \mid x \in h_1 \cap h_2 \cap \dots \cap h_n\}$ .

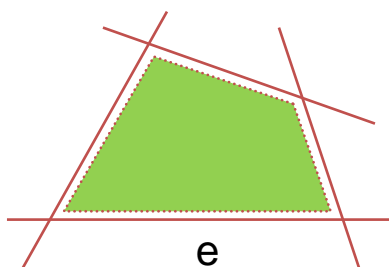
**Ορισμός:**  $C(i) = h_1 \cap h_2 \cap \dots \cap h_i$ , για  $i = 1 \dots n$   
 $v_i =$  βέλτιστη κορυφή του  $C(i)$ , για  $i=2 \dots n$ .  $c^T v_i = \max \{c^T x \mid x \in C(i)\}$   
Ισχύει:  $C(1) \supseteq C(2) \supseteq \dots \supseteq C(n)$ .

# Απαίτηση

Η λύση κάθε ενδιαμέσου προβλήματος είναι καλά ορισμένη και μοναδική.

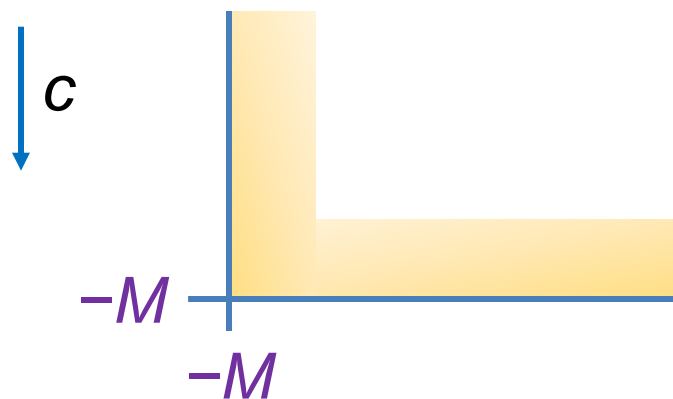


Μη φραγμένη



Δεν υπάρχει μοναδικό βέλτιστο

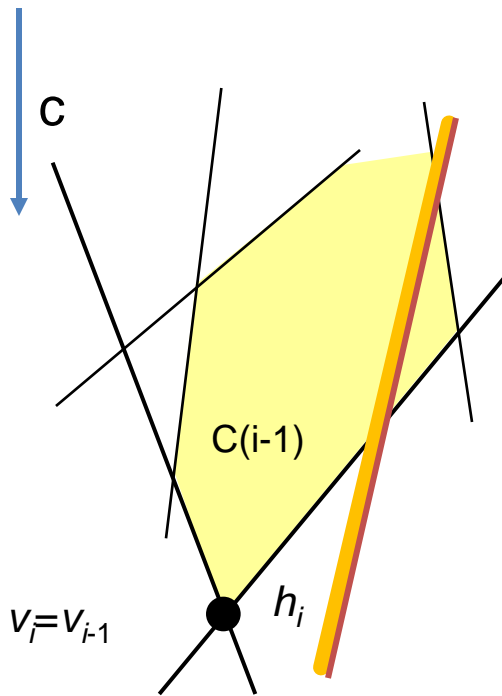
$c_x, c_y < 0$ : Προσθέτουμε τους περιορισμούς:  
 $\rho_x, \rho_y \geq -M$  ( $M$  κατάλληλα μεγάλος αριθμός)



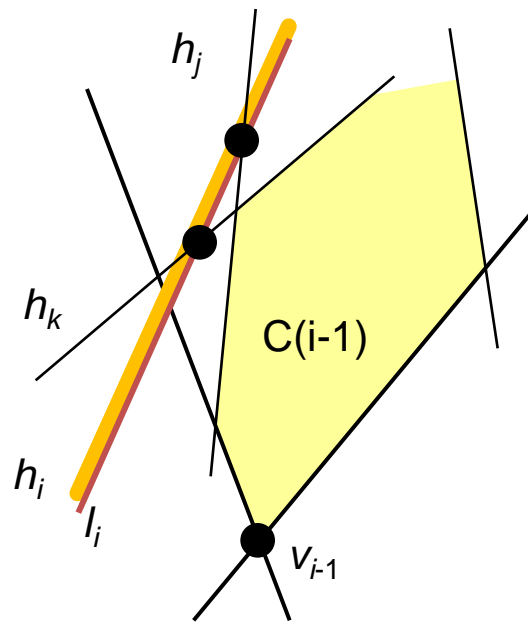
Παίρνουμε την λεξικογραφικά μικρότερη

# Αυξητικός Αλγόριθμος

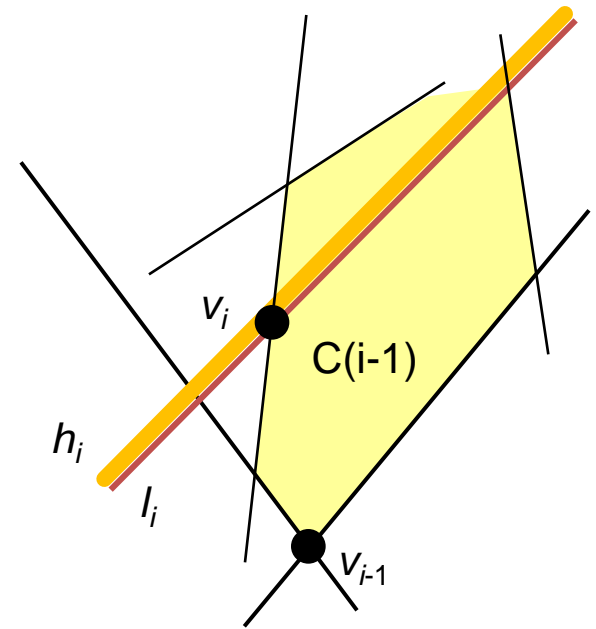
**Λήμμα:** (1)  $v_{i-1} \in h_i \Rightarrow v_{i-1} \in C(i) \Rightarrow v_i \leftarrow v_{i-1}$   
(2)  $v_{i-1} \notin h_i \Rightarrow$   
(2a)  $C(i) = \emptyset$ , ή  
(2b)  $v_i \in l_i \cap C(i-1)$ ,  $l_i =$  οριοθετική γραμμή του  $h_i$ .



(1)



(2a)



(2b)

# Αυξητικός Αλγόριθμος

Αλγόριθμος Φραγμένος Διδιάστατος( $H, c, m_1, m_2$ )

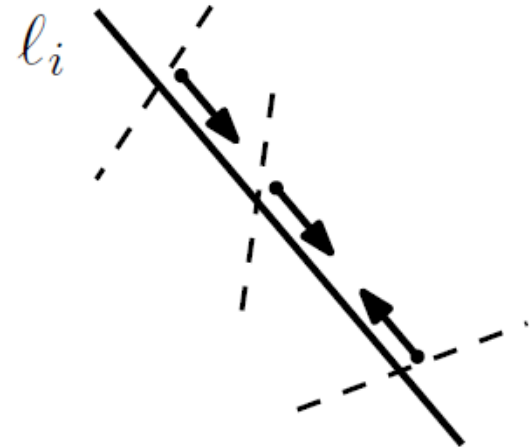
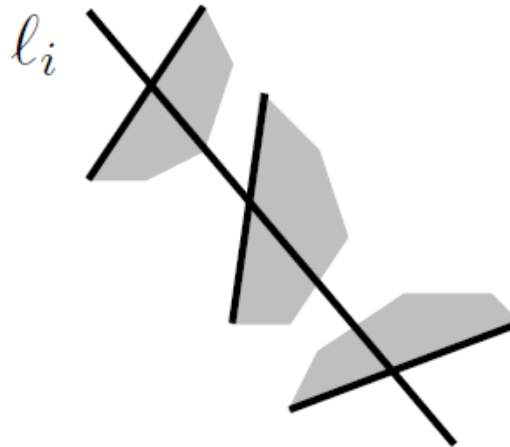
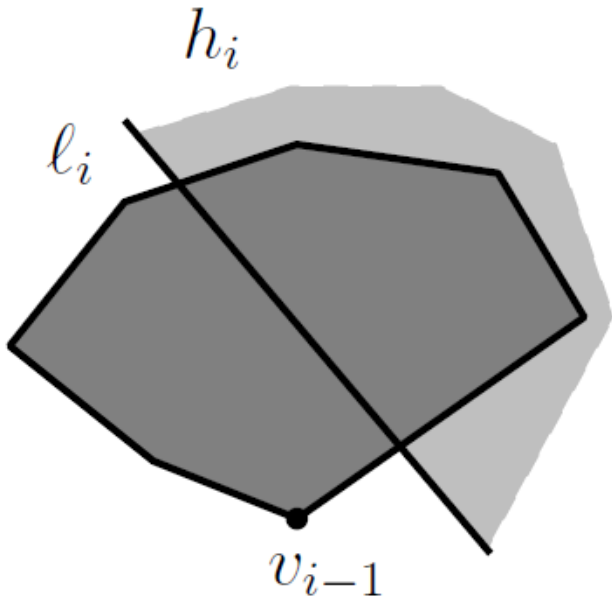
1. Έστω  $v_0$  η γωνία της  $C_0$
2. Για  $i = 1$  έως  $n$
3.     **Εάν**  $v_{i-1} \in h_i$
4.         **τότε**  $v_i = v_{i-1}$
5.     **Αλλιώς**  $v_i =$  το σημείο  $p$  επί της  $l_i$  που μεγιστοποιεί την αποτιμητική συνάρτηση υπό τους περιορισμούς του  $H_{i-1}$
6.     **Εάν** δεν υπάρχει τέτοιο  $p$
7.         **τότε** αναφέρουμε ότι το πρόγραμμα είναι ανέφικτο και τερματίζουμε
8. **Επέστρεψε**  $v_n$

Πώς;;;

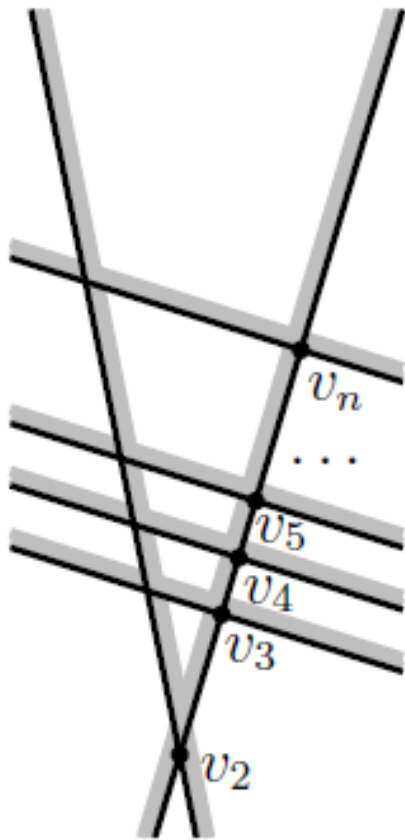
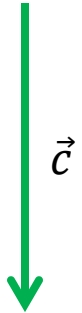
Απόδοση:  $O(n^2)$

# Μονοδιάστατο Γραμμικό Πρόγραμμα

Αν  $v_{i-1} \notin h_{i-1}$ , πως βρίσκουμε το σημείο  $p$  στην  $l_i$ ;



# Χειρότερη Περίπτωση



# Τυχαιοκρατία

Random( $k$ ): επιστρέφει έναν ακέραιο  $i \in 1 \dots k$ , με ίση πιθανότητα  $1/k$ .  
[Χρήση μίας τυχαίας γεννήτριας.]

<b>Αλγόριθμος</b>	ΤυχαίαΜετάθεση( $A$ )	$O(n)$ χρόνος
<b>Είσοδος:</b>	Πίνακας $A[1..n]$	
<b>Έξοδος:</b>	Μία τυχαία μετάθεση του $A[1..n]$ , όπου κάθεμία από τις $n!$ μεταθέσεις είναι ισοπίθανη.	
<b>Για</b> $k = n$ έως 2	αντάλλαξε το $A[k]$ με το $A[\text{Random}(k)]$	

Αυτός ο αλγόριθμος είναι μία θεμελιώδης «αρχικοποίηση» πολλών τυχαιοκρατικών αλγορίθμων.



# Τυχαιοκρατικός Αυξητικός Αλγόριθμος

Αλγόριθμος Τυχαιοκρατικός Φραγμένος Διδιάστατος( $H, c, m_1, m_2$ )

1. Έστω  $v_0$  η γωνία της  $C_0$
2. **Τυχαία Μετάθεση( $H[1..n]$ )**
3. **Για  $i = 1$  έως  $n$**
4.     **Εάν  $v_{i-1} \in h_i$**
5.         **τότε  $v_i = v_{i-1}$**
6.     **Αλλιώς  $v_i =$  το σημείο  $p$  επί της  $l_i$  που μεγιστοποιεί την αποτιμητική συνάρτηση υπό τους περιορισμούς του  $h_{i-1}$**
7.     **Εάν δεν υπάρχει τέτοιο  $p$**
8.         **τότε αναφέρουμε ότι το πρόγραμμα είναι ανέφικτο και τερματίζουμε**
9. **Επέστρεψε  $v_n$**

# Τυχαιοκρατικός Αυξητικός Αλγόριθμος

**ΘΕΩΡΗΜΑ:** Ένας διδιάστατος γραμμικού προγραμματισμού τυχαιοκρατικός αυξητικός αλγόριθμος έχει την εξής πολυπλοκότητα:

- Πολυπλοκότητα χώρου:  $O(n)$
- Πολυπλοκότητα χρόνου: (α)  $O(n^2)$  στη χειρότερη περίπτωση  
(β)  $O(n)$  αναμενόμενος χρόνος

Απόδειξη για το (α): όπως και πριν

# Τυχαιοκρατικός Αυξητικός Αλγόριθμος

Απόδειξη για (b): Ορίζουμε τις 0/1 τυχαίες μεταβλητές  $X(i) = \begin{cases} 1 & \text{αν } v_{i-1} \notin h_i \\ 0 & \text{διαφορετικά} \end{cases} \quad i = 3 \dots n$

Οι γραμμές 4-8 απαιτούν  $O(i \cdot X(i) + 1)$  χρόνο. Άρα:  $T = O(n) + \sum_{i=3}^n O(i) \cdot X(i)$

Αναμενόμενος χρόνος:  $E[T] = O(n) + E\left[\sum_{i=3}^n O(i) \cdot X(i)\right] =$

$$= O(n) + \sum_{i=3}^n O(i) \cdot E[X(i)]$$

Γραμμικότητα  
μέσης τιμής

Οπισθόδρομη  
Ανάλυση

$$E[X(i)] = \Pr[v_{i-1} \notin h_i] \leq \frac{2}{i}$$

“Θέτουμε”  $C(i) = \{h_1, h_2\} \cup \{h_3, \dots, h_i\}$

Τυχαία :  $C(i-1) = C(i) - \{h_i\}$

Το  $v_i$  ορίζεται από δύο  $h_j$ . Η πιθανότητα κάποιο από αυτά να είναι το  $h_i$  είναι  $\leq 2/i$ , που δεν εξαρτάται από το  $C(i)$ .

$$\text{Επομένως : } E[T] \leq O(n) + \sum_{i=3}^n O(i) \cdot \frac{2}{i} = O(n).$$